

Ministry of
Energy, Mines and
Petroleum Resources

Бритиш Колумб мужийн хууль, эрх зүйн зохицуулалт

Эрх зүйн зохицуулалт, уялдаа, оролцогч талуудтай зөвлөлдөх механизм
Монгол Улсын суралцаж болох туршлага, хэрэгжүүлж болох хандлага

Катерин Парсонс болон Андрю Ролло

Бритиш Колумб мужийн Эрчим хүч, уул үүрхай,
газрын тосны нөөцийн яам

Илтгэлийн агуулга

- Бритиш Колумб мужийн хууль, зохицуулалт, оролцогч байгууллагуудын тухай
  - Төрийн байгууллагууд
    - Холбооны Төрийн байгууллагууд
    - Мужийн Төрийн байгууллагууд
    - Орон нутгийн болон хотын засаг захиргаа
    - Уугуул иргэд
  - Тусгай сонирхол бүхий бүлгүүд
  - Олон нийт
- Бритиш Колумб мужийн ололт амжилт, сорилт бэрхшээлийн талаарх туршлагыг тайлбарлан харуулах жишээ, судалгаанууд.

Ministry of
Energy, Mines and
Petroleum Resources

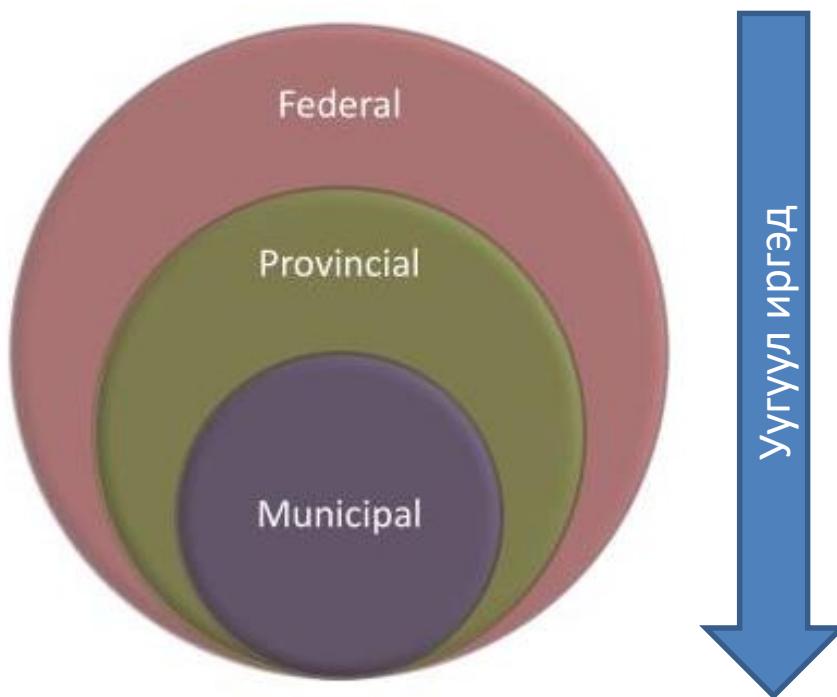

Хамтын ажиллагааны “нэг цонх”-ны хандлага нь тогтвортой хөгжлийг хангахад дэмжлэг болох, бүх хүнд үр өгөөжөө өгөх төслүүдийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй удирдлагаар хангах, оролцогч талууд өөр, өөрийн чиг үүрэг бүхий ашиг сонирхлын талаар нэгдмэл ойлголтыг бий болгох тухай юм.

Хамтын эрх мэдэл – Төрийн оролцоо

Мужийн Засгийн газар нь тухайн мужийн эрх мэдлийн хүрээнд үүл үүрхайн үйл ажиллагааг үдирдан зохицуулах үүрэгтэй. Зарим тохиолдолд үүл үүрхайн үйл ажиллагааг бусад хууль тогтоомжид заасны дагуу зохицуулдаг.

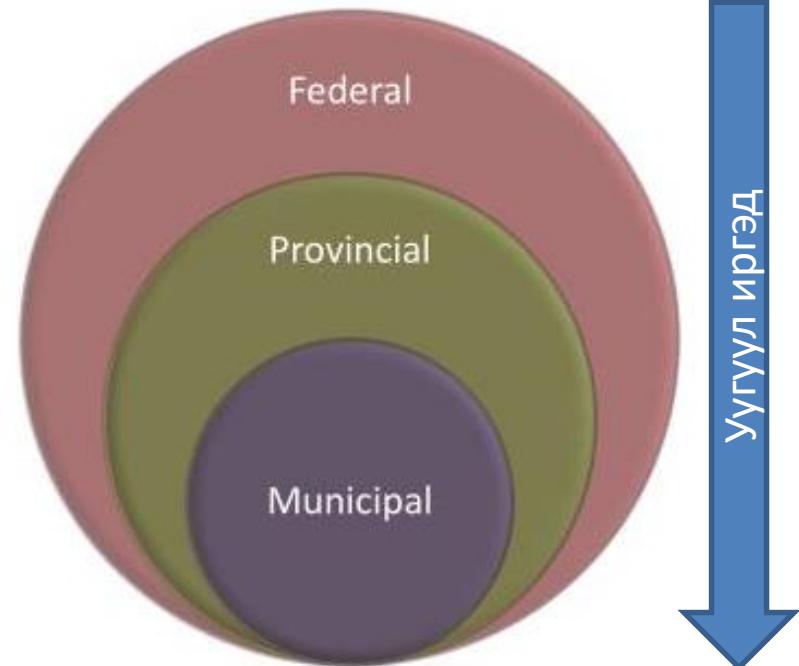

Хамтын эрх мэдэл – Мужийн Засгийн газар

Мужийн Засгийн газар

- Байгаль орчны үнэлгээний тухай хууль
- Байгаль орчны менежментийн тухай хууль
- Усны тогтвортой байдлын тухай хууль
- Загас хамгааллын тухай хууль
- Өвийг хамгаалах тухай хууль
- Зэрлэг ан амьтны тухай хууль
- Ой болон өргөн хүрээний үйл ажиллагааны тухай хууль
- Аюултай бараа бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэх тухай хууль

УЛЫН ИРГЭД

Зөвшөөрөл

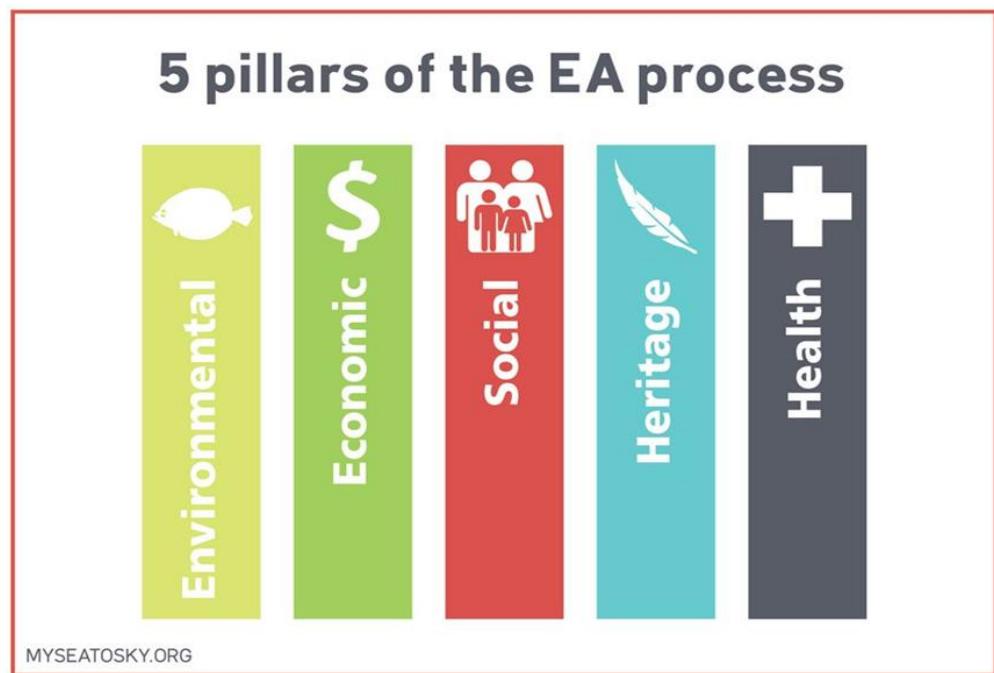

- Уул уурхайн тухай хууль болон Байгаль орчны менежментийн тухай хуулиас гадна олгогддог зөвшөөрлүүд бас байдаг. Үүнд:
  - Усны тогтвортой байдлын тухай хууль (усны хэрэглээ, хадгалалт)
  - Бритиш Колумбын хаягдлын далангийн аюулгүй ажиллагааны журам
  - Зэрлэг ан амьтны тухай хууль (амьдрах орчныг өөрчлөх эрх)
  - Өвийг хамгаалах тухай хууль
  - Ойн тухай хууль (модны)
  - Газар эзэмших тухай хууль (нийтийн эзэмшлийн газрыг “crown land”-ыг ашиглах, ашиглалтын бүс, талбай, нийтийн эзэмшил)

Мужийн Байгаль орчны үнэлгээ

- Бритиш Колумб муж дахь томоохон төслүүдийн байгаль орчинд нөлөөлөх боломжит нөлөөллүүдийг тодорхойлох.
- “Хөгжүүлж болохуйц” төслүүд нь байгаль орчны үнэлгээг заавал хийлгэх шаардлагатай бөгөөд байгаль орчны үнэлгээний гэрчилгээгүйгээр үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэх боломжгүй.

Бүсийн алба

5 бүст салбар албатай.

- Орон нутгийн оролцоо
  - Байцаагчдын ойр байдал
  - Орон нутгийн иргэдийн мэдлэг
  - Хайгуулчдын нэвтрэх боломж – дэмжлэг
- Викториа дахь мэргэжлийн багийн дэмжлэг

Бүсийн нутгийн зөвшөөрөл

Зөвшөөрөл авсан тухай мэдэгдэл (хайгуул, шороон ордны болон нэгдмэл олборлолт, карьерууд)

- Ахтан шатны үнэлгээний тайлан
  - Засгийн газрын мэдээллийн сангаас агентлаг рүү шилжүүлсэн эсэх, бусад газрын хэрэглээний талаарх мэдээллийг авч болно.
- Олон жилийн, талбайд суурилсан Хайгуулын зөвшөөрөл
  - Аливаа зөвшөөрлийг нэг талбайн сууриар, тухайн талбайн хүрээнд бий болох нөлөөллийн талаар зөвлөлдөх уулзалтуудыг хийснээр тодорхойлох бөгөөд тухай хөтөлбөрийн 5 хүртэлх жилийн хугацааны тодорхой мэдээлэл дээр үндэслэхгүй.
  - Жилийн товч тайлан гаргаж өгөх шаардлагатай.

Үүрхайн байгуулалтыг хянах бүсийн зөвлөлүүд

Үүл үүрхайн тухай хүулиар өргөдөлд нэмэлт өөрчлөлт оруулахыг зөвшөөрдөг.

Төслийг хянах баг нь техникийн мэргэжилтнүүд, уугуул иргэдийн бүлгүүд болон бусад холбогдох оролцогч талуудаас бүрддэг.

Үйл явцын төгсгөлд хурлыг даргалагч зөвлөлийн гишүүдээс авсан мэдээллийг харгалзан үзээд тухайн шийдвэр гаргалтад зориулсан зөвлөмж бичдэг.

Бусад оролцогчид болон олон нийтийн оролцоо

Бритиш Колумбад газрын суурийг дараах зориулалтаар ашиглах сонирхол байдаг. Үүнд:

- Аялал жуулчлал,
- Мал аж ахуй,
- Цэвэр эрчим хүч,
- Үйлдвэрлэлийн бусад зорилгоор
- Ойн аж ахуй,
- Амралт, сувилал,
- Орон нутгийн иргэд

Хөдөө аж ахуйн газрын асуудал хариуцсан зөвлөл

- Хөдөө аж ахуйн газрын нөөц (ХААГН) нь мужийн бүсэд харьялагдах бөгөөд хөдөө аж ахуйг зориулалтаар ашиглахыг эрхэмлэдэг. Аж ахуйг хөхиүлэн дэмждэг бөгөөд хөдөө аж ахуйн бус хэрэглээг хязгаарладаг.

Effective Public Engagement...

Олон нийтийн оролцоо – Хэрхэн

Цахим хуудсаар дамжуулан мэдэгдэх

Зар сурталчилгаа – нээлттэй

Явцыг хөтлөх хүснэгт – нийтлэг асуудлуудыг тэмдэглэн авч, хариу илгээдэг байх

Олон нийтэд үүд хаалга үргэлж нээлттэй – зохицуулах эзэнтэй

- Тухайн зохицуулагч нь дараах боломжийг олгодог байна. Үүнд:
  - Төслийн саналыг тодорхой байлгахад анхаарах
  - Асуудал, саналыг шүүд сонсдог
  - Мэдээлэл, үндэслэлтэй хариу өгөх
  - Төлөвлөгөөг зохих ёсоор тохируулан өөрчлөх
  - Нөлөөллийг бууруулах талаар нэмэлт арга хэмжээнүүдийг авах
- Нээлттэй яриа хэлэлцүүлэг хийх нь төслийн талаар болон санаа зовоосон асуудлын талаар мэдээлэл солилцох, алдаа дутгадлыг арилгахад тусалдаг.

Арга хандлагын үр өгөөж

- Мэргэжилтнүүдийн оролцоо
- Нөлөөллийг ойлгох, удирдах
- Итгэлцэл
- Тогтвортой байдал

Ministry of
Energy, Mines and
Petroleum Resources

Кейс судалгаа – Хамтран ажиллах

Ослын менежмент

**Хаагдсан зэсийн уурхайг хамгаалах, засварлах
–Усыг дахин сэргээх менежментийн системд
үерийн улмаас ихээхэн хор нөлөө учирсан.**

Road Washout

Road Washout

Bendana Mines Rd

97C

Pump House
Reclaimed Pond

Proposed Layflat Discharge to Settling Pond

Ministry of
Energy, Mines and
Petroleum Resources

Кейс судалгаа – Хамтын ажиллагаа уян хатан байх Төгсгөлийн үеийн оролцоо

**Иргэдийн үс цуглуулах талбайд хийх
судалгаа
Асуудлыг хүлээн зөвшөөрсөн**

Blindsided by mining work

Chelsea Powrie - Apr 10, 2018 / 7:00 pm

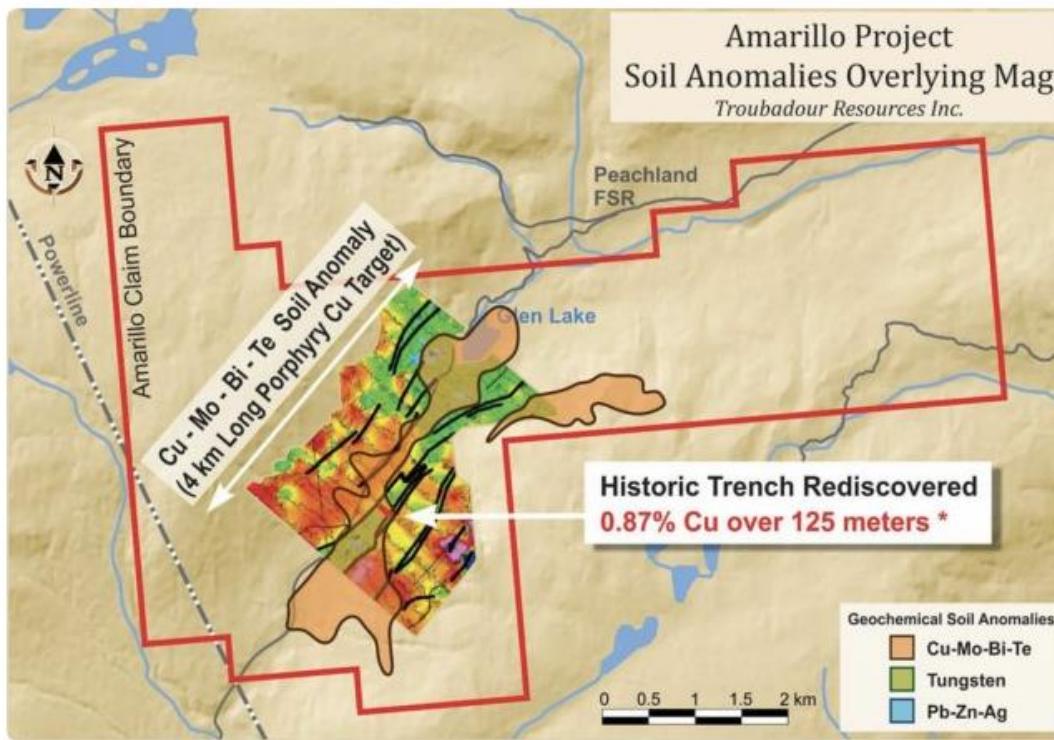

Photo: Troubadour Resources

Summerland chief administrative officer Linda Tynan got a nasty shock late last week when she received word of already green-lit mining exploration activity planned in the Summerland watershed — activity they hadn't been informed of.

"The fact that we did not get a referral is unheard of for this type of work," Tynan told council at Monday night's meeting.

She suggested to council that a motion be brought forward to try to stall the activity while staff had the opportunity to do a full review of the project.

The Troubadour Resources endeavour has been fully approved Ministry of Mines without anyone in Summerland being informed.

"If they're required to notify us and they didn't, I don't think that should be ignored by any means," said councillor Richard Barkwill. "It concerns me that they're not following the rules and regulations right from the start."

The project includes access roads, 16 drill holes, helipads, rails, airstrips and boat ramps.

Council voted to contact the ministry and express their opposition to the project until they have a

Ministry of
Energy, Mines and
Petroleum Resources

Кейс судалгаа – Олон нийтийн оролцоо

Зэс алтны уурхайн санал – Олон нийтийн идэвхтэй оролцоо

Ministry of
Energy, Mines and
Petroleum Resources

Кейс судалгаа – Албадлагаар хамтран ажиллах

**Хаягдлын даланд томоохон доголдол
гарсны дараа тус Яам нь оролцогч
талууд болон экспертуудийг
оролцуулсан уг далангийн засварын
гүйцэтгэлд хяналт тавих Хяналтын
хороог байгуулсан.**

Ministry of
Energy, Mines and
Petroleum Resources

Кейс судалгаа – Уурхайн хөгжүүлэлтийг хянах хороо – “Маунт Поллей - Mount Polley”-г сэргээн засварлах

Ministry of
Energy, Mines and
Petroleum Resources

Кейс судалгаа – С болон Е бүс дэх Засгийн газрын хамтын ажиллагаа

Шороон ордын зөрчил, үл нийцэл

Хамтын ажиллагааны “нэг цонх”-ны хандлага нь тогтвортой хөгжлийг хангахад дэмжлэг болох, бүх хүнд үр өгөөжөө өгөх төслүүдийн үйл ажиллагааг үр дүнтэй удирдлагаар хангах, оролцогч талууд өөр, өөрийн чиг үүрэг бүхий ашиг сонирхлын талаар нэгдмэл ойлголтыг бий болгох тухай юм.

Дүгнэлт – Хамтын ажиллагааны үр өгөөж, сорилт бэрхшээлүүд

ҮР ӨГӨӨЖ

- Өрсөлдөх сонирхлуудын талаар илүү ойлголттой байх.
- Шийдвэрийг гаргахдаа олон талт оролцогч талуудын саналыг харгалзан үздэг.
- Итгэлцлийг сайжруулдаг.
- Тогтвортой хөгжил
- Бүлгүүд өөр хоорондоо туршлагаа хуваалцах боломжтой.
- Бууруулах арга хэмжээг тохируулан хэрэгжүүлснээр хамгийн боломжит үр дүнд хүрэх
- “Тийм” гэсэн хариу авах

Дүгнэлт – Хамтын ажиллагааны үр өгөөж, сорилт бэрхшээлүүд

Сорилт бэрхшээлүүд

- Өрсөлдөх сонирхлыг тэнцвэртэй байлгана гэдэг төвөгтэй
- Олон төрлийн саналыг харгалзан үзэж, удирдах шаардлагатай болно
- Шаардлага хангагүй тохиолдлуудад ‘Үгүй’ гэж хэлэх
- ‘Хэн’ оролцох хэрэгтэй вэ гэдгийг тодорхойлох

Ministry of
Energy, Mines and
Petroleum Resources

Асуулт, хариулт